

سیلی خوراگر له بهرانبهر
چهندين دهوادا
(MDR TB)

خیزان و هفتالانتان له نهخوښی سیل بپاریزن – ههموو دمواکانی سیلی خوتان بهکار بهینن.

لەبیرتانی بیت کە پەرستاری سێل (TB Nurse) لێزەدایە تاكو له درێژە خولی ساریژکردنەکەدا (دەرمان) یارمەتی ټیۆ بەدا. تەکنیە ئه‌گەر له کاتی ساریژکردندا هەستیکی ناخۆشتان هەبێت و هه‌يان سەبارت به شتیکی ټیۆ مەیدار به دەرمانگانه‌وه به تەواوتی دُنیا نین به پەرستاری سێلی خۆتانه‌وه پەڕمندی بکهن.

ناوی په رستار هکله یی ئیوه:

ناوی پزیشکی نه خوشخانه‌ی نئیه:

ژماره‌ی په‌یوه‌ندی:

تیمہیل:

TB Alert دامعزرومیهکی بی ونښه که ناستی ناځاداری له سر سیل
به بریتانیا (UK) بهرژ دمکاتوه و به پیشکمش کردنی زانیاری پیویست
به نمخو شکان له کردو هی NHS پالښتی دمکات. ټیمه له پرژو مگملی
ساریزکردن له ولاتانیدها که خهریکی گمشه سغندن پیستگیری دمکین تاکو
دلنیا بین که هسوو نمخو شکان ساریژی (دهران) شیاو و مردمگرن. به
پالښتی ټیمه دتوانن کار بکمریکی پوز ټیڼف و به شیلومان له سر هسوو له
سیمو جیهاندا هغیت و گیانی کسانو زورتر رزگار بکین.

TB Alert,
Community Base,
113 Queens Road,
Brighton BN1 3XG
تلفون: 01273 234030

لعب وەرگرتنی زانیاری پتر، یان وەرگرتنی وینیمگملیک لعم باؤفکه تکایه به
01273 234 770 وه (تعنیا له کاتی کار ی دایرس مکاندا) پیووندی بکسن.

لعب وهرخشینی یارمستی مالی و دلخوازانه بو یارمستیدانی **TB Alert** تکایه به
01273 234 784 وه (تعنیا له کاتی کار ی دایرس مکاندا) پیووندی بکسن.

یان چنه سهر مالیهری نیمه به ناونیشانی www.tbalert.org.

زاتيارياگىلى كە ئەم بۇلۇڭدا سىمىرات بە سارۋىزىردىنى سىل پىشكىش كراۋ بە مەيمىسى ئېكەننىي جىڭرىك بۇ زانست، پىسوزايىتى، شارۋايى، وروندىنەۋى پىزىشكى پىستارى سىلى ئىۋە يان دىكەي پىسوزانى مەيمىسى تامادە كراۋە. سىرچ بىدن كە زاتيارياگىلى ئەم بۇلۇڭ بە مەيمىسى بە سىلارى بىزىردان لىسىر وروندىنەۋى يان سارۋىزىردىنى سىلە دىچى پىسار و لىۋاۋكىگەۋا خۇتاي سىمىرات بە دىرمان و سارۋىزىردىنان لە گىل پىسوزىنى سىلمىسى بېيىننە خۇرى.

کاري سهرمکي نامادهکر دني بياځو کهکه له لايمن توري سيلبي باکووري روژ ناواي لمندهنهوه

نمگر به سیلی خوراکر له بهر انيسر چهدين دموادا (MDR TB) تووشيارن و حمزتان لنيه زانيارى پتر لمبارميهو له كسنيك كه تووشيارى نهو بووه ودرگرن، كتيبنيك (پرتووك) به ناوى Tuberculosis Survival Handbook (كتيبيكهى زركارى له دمستى سيلوه) نووسينى Paul Mayho (چاپى دووم) دمتوانى يارمى ئوه دات. نرخى كتيبهكه £14.95 يه و له ريگاي كتيفرؤشيمكانى خوجيبيوه، زمستكاريمكانى كتيبي Gazelle و www.amazon.co.uk، يان راستمخو له ريگاي بلوگكميهوه

Merit Publishing International له ريگاي مالپيرى www.meritpublishing.com يان نيميل كردن بو merituk@aol.com دمكرئ دمست كهوت. ژماره ي رفرنس له بؤ سفارشتى پرتووك

ISBN 1 873413 14 9 يه.

تَبَيَّنِي:

له‌بیرتان بیت که هه‌موو ده‌واکان له شوینی هیمن و به‌دوور له دهستی مندالان پیاریزین.

سیل چییه؟

سیل یان Tuberculosis که TB کورتکراوکه‌یه چلکینه‌یه‌کی باکتری‌اییه که زۆرت له سییه‌کاندا پیکدیت بلام دهنانی له سهر دیکه‌ی نهمدانی له‌ش وه‌کو میشک، گرینه له‌نفاویه‌کان، و‌لک (گورچله‌کان) و نیسه‌که‌کانیش کاریگهری هه‌بیت.

چۆن که‌سی تووشیاری سیل ده‌بیت؟

کاتی که‌سی تووشیار به سیلی سیی ده‌قوژن، مایکروبه‌کان به‌شویه‌ی گهر دیله‌گه‌ی چووکه له‌ه‌وادا بلام دهنه‌وه و که‌سانی دیکه‌ی رنگه‌ی نه‌وانه هه‌لمژن. که‌سانیک که له مال یان نه‌و بینایه‌ی که که‌سی تووشیار به سیلی تیدایه ده‌ژین زۆرت له که‌سانی دیکه له بهر ماهرسی تووشیار بوون بهم نه‌خوشیه‌ن.

داخو نه‌خوشیه‌که‌م بلام ده‌بیت‌ه‌وه؟

نه‌خوشی هه‌موو نه‌و که‌سانه‌ی که تووشیاری سیل بلام بوونه‌یه‌ی نه‌یه. نه‌یا کاتیکه باکتری‌ای سیل له سی یان قورگناندا هه‌یه و مایکروبه‌کانی سیل له ریگای قوزه و پرمینه‌وه بلام بکه‌نه‌وه رنگه‌ی دیترا‌نیش نه‌خوشیه‌که‌ی بگرن. نه‌گهر باکتری‌ایکانی سیل له ههر شوینیکی له‌شتان جگه له سی و قورگدا هه‌مین نه‌خوشیه‌که‌تان بلام بوونه‌یه‌ی نه‌یه. پزیشک/پهرستار که‌تان دهنانی زانیاری پتر پیشکه‌شتان بکات.

سیلی خۆراگر له به‌رانبهر چه‌ندین ده‌وادا (MDR TB) چییه؟

MDR TB کاتی پیکدیت که مایکروبه‌کانی سیل له به‌رانبهر دوان له به‌هیزترین ده‌واکان که به‌شویه‌ی ناسایی بۆ ساریژکردنی سیل به‌کار ده‌بردین خۆراگر بن. نه‌مه به‌و واتیه که نه‌م ده‌واپانه کارامه‌یی خۆیان له ده‌ست ده‌دن له‌به‌ر نه‌وه‌ی که نیت ناتوان باکتری‌ایکانی سیل له نیو به‌بن.

چ کاتیک نه‌گهری نه‌وه هه‌یه که که‌سیک به MDR TB وه تووشیاره؟

وینه‌گه‌لیک که مایکروبی سیلیان هه‌یه ده‌کرین له تاقیگه‌دا تاقی بکرینه‌وه و ببینین که داخو ده‌وا جوو او جوو ده‌وانن نه‌وانه بکوژن یان نا. نه‌گهر مایکروبه‌کانی سیل نه‌کوژین نه‌گهری نه‌وه هه‌یه که نه‌خوشیه‌که به به‌کار هینانی ده‌وا ناسایی چاکه‌ی نه‌یه که به واتیه‌کی تر نه‌وه که‌سه تووشیاری MDR TB به.

بۆچی تاکه‌کان تووشیاری MDR TB ده‌بن؟

1. سیل ده‌توانیت له دریزه‌ی خولی ده‌رمان و ساریژکردندا سه‌یارت به ده‌واکان خۆراگر بیت نه‌گهر ساریژ و ده‌رمانی به‌کار هینراو به هۆگه‌لیک به‌س نه‌بووینت بۆ وینه:

 - نه‌گهر نه‌خوش ده‌واکان به ریکوینیکی و به‌پنی نواندن پزیشک به‌کار نه‌هینیت و خولیکی ساریژکردن به ته‌واوتی تینه‌په‌رینیت.
 - نه‌گهر نه‌خوش ده‌توانیت ده‌واکان به ته‌واوتی راکیشته نیو له‌ش، بۆ وینه، به هۆی هه‌لورده‌وه (هینانه‌وه).
 - نه‌گهر ده‌واکان به شویه‌ی دروست نه‌نویندر ابینن.
 - نه‌گهر چۆنیته‌ی ده‌واکان له خواروه بیت.

2. رنگه باکتری‌ای سیل ههر له سه‌رته‌ی چونه نیو له‌شه‌وه خۆراگر بیت له‌به‌ر نه‌وه‌ی که‌سی که نه‌خوشیه‌که له‌وه نراوه به که‌سیکی نووه تووشیاری سیلی خۆراگر له به‌رانبهر ده‌وادا بووه.

MDR TB له سیلی ناسایی بلام بوونه‌یه‌ی نه‌یه بلام ده‌واگه‌لیک که له دژی نه‌مه‌دا به‌کار ده‌بردین کارییه‌کی که‌متریان هه‌یه و ده‌بی بۆ ماوه‌یه‌کی دریزه‌یه‌تر به‌کار به‌هینن. که‌وا به که‌سیک که به MDR TB وه تووشیاره به گویره‌ی که‌سیک که تووشیاری جووه سیلیکه که به ده‌وا ناساییه‌کان هه‌ستیاره (سیلی هه‌ستیار به ده‌وا) ماوه‌یه‌کی زۆرت باکتری‌ای بلام بوونه‌یه‌ی نه‌خوشیه‌که‌ی هه‌یه.

بۆچی MDR TB وه‌کو گرفتیک ده‌ژمی‌دریت؟

MDR TB به گویره‌ی سیلی هه‌ستیار به ده‌واوه بلام بوونه‌یه‌ی نه‌یه بلام ساریژکردنه‌کی (ده‌رمانه‌که‌ی) هه‌سته‌تره.

ده‌واگه‌لیک که بۆ ساریژی سیلی خۆراگر به ده‌وا به‌کار ده‌هینن به گویره‌ی نه‌وه ده‌واپانه‌ی که له ساریژکردنی سیلی هه‌ستیار به ده‌وا به‌کار ده‌هینن ماهرسی و سه‌دمه‌ی ناراسته‌خۆی زۆرت و کارامه‌یی که‌متریان ده‌بیت. به واتیه‌کی تر نه‌خوشانی تووشیار به MDR TB ده‌بی له ماوه‌یه‌کی زۆرت‌دا بکه‌ونه ژیر ساریژکردن و رنگه‌ی حالیان ناخۆشتر بیت. هه‌روه‌ها نه‌گهری و مرگرتتی نه‌م که‌سانه له نه‌خوشانه‌دا له بۆ و مرگرتتی خزمه‌تکاری ساریژکردن و ده‌رمانی زۆرت‌ره.

تا چ ماوه‌یه‌ک تووشیاری نه‌خوشی بلام بوونه‌وه‌یه‌یم؟

نه‌م پرسه‌ پنبه‌سته‌یه به چۆنیته‌ی و‌لمای له‌شتان به‌و ده‌واپانه‌ی که به‌کاریان ده‌بن و ههر بابیه‌یکی MDR TB هه‌لومهرجی تاییه‌تی خۆی هه‌یه.

له‌ویه که سیل له به‌رانبهری ده‌وا ناساییه‌کاندا خۆراگره رنگه‌ی بۆ چه‌ندین مه‌وته یان ته‌نانه‌ت چه‌ندین مانگ تووشیاری نه‌خوشی بلام بوونه‌یه‌ی بن.

تا چ ماوه‌یه‌ک پیویسته له ژیر ساریژکردندا به‌م؟

خولیکی ساریژکردنی سیلی هه‌ستیار به ده‌وا لانیکه‌م شه‌ش مانگ ده‌خایه‌نیت. ساریژکردنی MDR TB رنگه‌ی هه‌ژده مانگ یان پتر بخایه‌نیت.